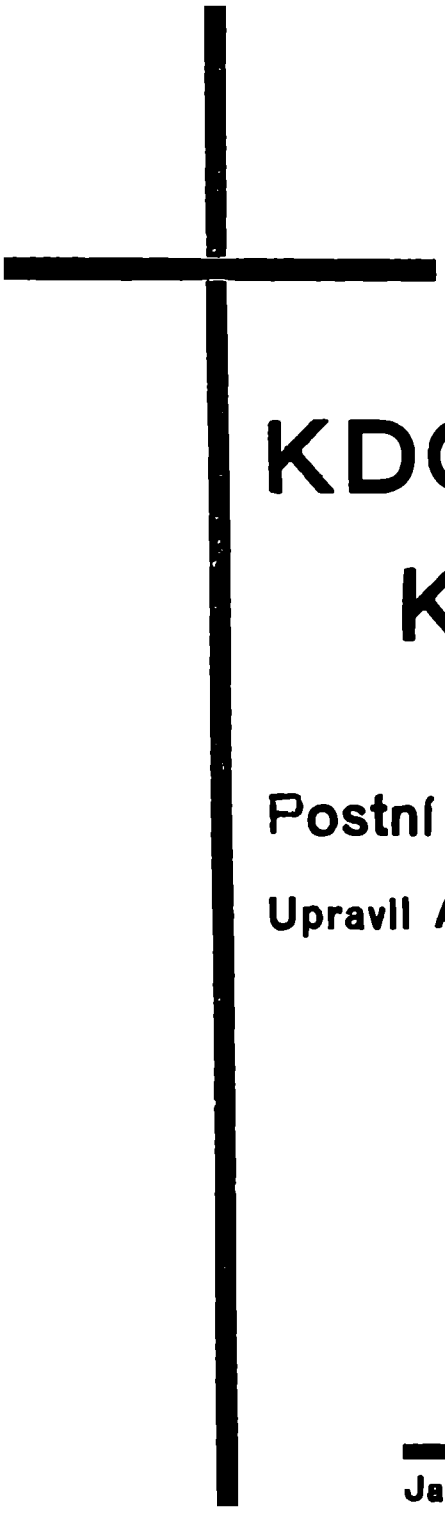

KDO JEST KRISTUS ?

Postní promluvy

Upravil Arnošt Oliva

Jan Toman - Město Žďár na Mor.

Několik pozoruhodných knih vydaných vlastním nákladem:

Arnošt Oliva

Nejsvětější Srdce Ježíšovo

Výklad litanií k Bož. Srdci Páně
Kč 8·—

Láska Srdce Ježíšova

30 promluv pro červen Kč 10·—

Potěšení zarmoucených

11 promluv Mariánských
Kč 5·—

Májové promluvy

31 promluv na květen Kč 10·-

Kdo jest Kristus?

Postní časové kázání Kč 5·50

Černý

Sedmero postních promluv
Kč 5·—

Mäder

Ne komunisticky ale katolicky

Vhodné časové sociální promluvy
Kč 5·—

Školní svatopostní levné obrázky

U všech knihkupců.

Též i na ukázku zašle

Nakladatelství
Jana Tomana, Město Žďár.

KDO JEST KRISTUS?

NIHIL OBSTAT.

Mons. Dr. Carolus Vrátný,
censor.

IMPRIMATUR.

Prael. Dr. Theophilus Opatrný,
Vicarius generalis.

Pragae, die 16. Septembris 1935.

N. 9508.

KDO JEST KRISTUS?

Postní promluvy

Upravil

Arnošt Oliva

1938

JAN TOMAN - MĚSTO ŽĎÁR

OBSAH:

Kristus, Vykupitel světa 5
Kristus, Učitel světa 11
Kristus, Zákonodárce světa 18
Kristus, Pomocník světa 26
Kristus, Vzor světu 32
Matka Kristova 38

Kristus, Vykupitel světa.

Hlásáme Krista ukřižovaného, pohoršení židům, pohanům pak pošetilost, ale těm, kteří jsou povoláni, Boží moc a moudrost. I. Kor. 1, 24.

V době Kristově žil v zemi židovské mladý muž, plný odvahy a nadšení, znalec svatých knih a horlitel pro zákon Boží. Tento bystrý muž nechtěl chápati, že Kristus je světlo s nebe a božská pravda, že chrám s krvavými obětmi má ustoupiti Církvi s nekrvavou obětí Syna Božího. Pokládaje učení Kristovo za škodlivé, umínil si bezohledně je potírati a jeho vyznavače znemožniti. Tato myšlenka nedala Šavlovi pokoje. Židé kamenovali jáhna Štěpána jako rouhače, Šavel hlídal šaty, aby aspoň nějak se zúčastnil díla, které pokládal za bohumilé. Šelma, ucítí-li krev, stává se divokou, Šavel jako divá šelma vrhá se na malé stádo vyznavačů Kristových. Spasitel se nad ním smiloval. Před Damaškem, kde chtěl spoutati křesťany a spoutané dopraviti do Jerusalema, náhle jej obklíčilo světlo s nebe, Šavel slepý leží na zemi, slyší slova: „Já jsem Ježíš, jehož ty pronásleduješ.“ V duši Šavlově vzešlo světlo, láska a milosrdenství Boží činí z divoké šelmy tichého beránka, Pavel se stává apoštolem národů, hlásá bez únavy Krista ukřižovaného, vše činí a obětuje z lásky k němu. „Hlásáme Krista ukřižovaného, pohoršení židům, pohanům pak pošetilost, ale těm, kteří jsou povoláni, židům i pohanům, Krista, Boží to moc a Boží moudrost.“

Kdo jest Kristus? Vykupitel světa!

1. Osoba Vykupitelova. „Mistře, víme, že od Boha jsi vyšel jako učitel; neboť nikdo nemůže činiti těch zázraků, které ty činíš, není-li Bůh s ním“[1]. Tak mluvil Nikodém, člen velerady, jenž poznává v Ježíšovi učitele Bohem posланého, aby zvěstoval božskou pravdu. Usuzuje tak na základě zázraků Ježíšových, které sám viděl. Čemu učí Ježíš? Učitel pravdy odpovídá: „A nikdo nevstoupil na nebe, leč jen ten, jenž s nebe sestoupil, totiž Syn člověka, který jest v nebi. A jako Mojžíš povýšil hada na poušti, tak musí povýšen býti Syn člověka, aby nikdo, jenž v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný, neboť tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný“[2]. Tato slova odhalují tajemství Boží, které dosud bylo skryto; máme tu tajemství: vykoupení světa, osobu Vykupitelovu, způsob a důvod vykoupení.

„A nikdo nevstoupil na nebe, leč jen ten, jenž s nebe sestoupil, totiž Syn člověka.“ Hříchem, strašlivou urážkou Boží tak jsme se provinili, že jsme nemohli do nebe a ještě nás čekalo věčné zavržení v pekle. Vykoupení muselo záležeti v tom, že byla odpykána naše vina a tím zavřena brána pekla, že jsme dostali milost Boží a stali se dítkami Božími a dědici nebe a tím bylo nám otevřeno nebe. Vinu odpykati a ztracenou milost zase získati nemohl ani člověk ani anděl; nebe otevříti mohl nám jedině ten, jenž má klíče nebeského království, tedy jediný Bůh, vinu mohl odpykati jedině ten, jenž mohl dáti plné zadostučinění božskému majestátu, tedy zase jen Bůh. Dětmi Božími mohli jsme se

[1]) Jan 3, 2; [2]) Jan 3, 13—16.

stáli jen tehdy, když nás jimi učinil Bůh svou milostí. Muselo tedy vykoupení přijíti s nebe, Vykupitel musel s nebe sestoupiti na zemi, abychom my mohli se země vystoupiti do nebe.

Bůh sestoupil s nebe. Toto tajemství zjevil Bůh v Ježíši Kristu, jenž jest jednorozený Syn nebeského Otce, rovný Otci božskou mocí a slávou. Ježíš se stal člověkem a přebýval mezi námi, když se zrodil z Marie Panny mocí Ducha Svatého, jest tedy syn člověka, jak rád se nazývá. Jako člověk vzal na sebe naši vinu, jako pravý Bůh dal takové zadostučinění, že Otec s radostí otevřel lidstvu nebeskou bránu, aby jako dítky přijal do svého království všecky, kteří s Kristem vejíti chtějí.

Bůh od věčnosti věděl o hříchu a vině lidstva, proto i od věčnosti určil poslati na svět jednorozeného Syna jako Vykupitele. Toto tajemství zjevil Kristus. Kdybychom jen to věděli, že sám Bůh chtěl býti naším Vykupitelem, musíme jásati se sv. Petrem: „Veleben budiž Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, jenž podle velikého milosrdenství svého nás znovuzrodil k živé naději zmrtvýchvstáním Ježíše Krista, k dědictví neporušitelnému a neposkvrněnému a nevadnoucímu, uchovanému v nebesích pro vás“[3]).

2. Dílo vykoupení. „Jako povýšil Mojžíš hada na poušti, tak musí býti povýšen Syn člověka, aby nikdo, jenž v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný.“ Kristus v rozmluvě s Nikodémem zjevuje i způsob vykoupení světa. Kristus přišel na svět, aby odpykal naši vinu a získal nám ztracenou milost. V čem spočívalo odpykání viny, dostiučinění? „Ježíš Kristus, jenž jsa ve způsobě Boží, nepokládal toho za věc uloupenou, že jest rovný Bohu, nýbrž

[3]) 1. Petr. 1, 3–4.

sebe sama zmařil přijav způsobu služebníka tím, že podobným se stal lidem a ve vnějším zjevu svém byl shledán jako člověk. Ponížil sebe sama stav se poslušným až k smrti, a to k smrti kříže“[4]). První člověk, praotec všech, nedbal přikázání Božího chtěje ve své pýše býti Bohu podoben, Kristus, Syn Boží, se ponížil stav se člověkem; praotec lidstva byl neposlušný, Syn Boží byl poslušný do posledního dechu, až k smrti kříže; člověk v ráji nedovedl si odříci zapovězeného ovoce, Syn Boží se proto krví potil, byl bičován, trním korunován, nesl těžký kříž a umírá na něm jako smírná oběť. Mojžíš povýšil hada na poušti, aby všichni hady uštknutí byli zachráněni pohledem na hada, Kristus, Bohočlověk, dal se přibíti na kříž a povýšili, aby lidstvo vykoupil a zachránil.

Bůh pro vykoupení lidstva poslal s nebe svého jednorozeného Syna. To jest druhé tajemství, které Kristus zjevil. Za tuto převelikou milost máme býti Bohu vděčni! „Kde však se rozhojnil hřích, tam rozhojnila se nad míru milost, aby jako hřích kraloval ve smrti, tak i milost kralovala skrze spravedlnost k životu věčnému skrze Ježíše Krista, Pána našeho“[5]).

Spasitel zjevuje i důvod našeho vykoupení. „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal.“ Milost vykoupení jest dar věčné lásky Boží. Bůh miloval svět, miloval i lidi. „Láskou věčnou miloval jsem tebe, proto jsem tobě zachoval smilování“[6]). Bůh věděl od věčnosti, že člověk, dítě Boží, bude nevěrný, proto Boží milosrdenství určilo od věčnosti, vykoupiti a zachrániti padlého člověka, protože Bůh miloval lidi věčnou láskou.

Jak velikou lásku ukázal Bůh lidstvu skrze Krista! Jednorozený Syn Boží otevřel nebe!

([4] Filipp. 2, 6–8; [5]) Řím. 5, 20–21; [6]) Jer. 31, 3.

Bůh mohl poslati anděla, aby přinesl Boží odpuštění a učil, co činiti, chceme-li přijíti do nebe, což by bylo jistě veliké milosrdenství, nesmírná láska. Bůh nás miloval mnohem více, když poslal jednorozeného Syna! Syn Boží mohl sestoupiti na zemi s velikou mocí a slávou, ohlásiti lidstvu Boží odpuštění a prohlásiti, že nezahyne, kdo v něho věří a jde jeho cestou, což by bylo jistě vrchol božské lásky. Láska nebeského Otce šla mnohem dále. „Bůh bohat jsa v milosrdenství, pro velikou lásku svou, kterou nás miloval, i když jsme byli mrtvi přestupky svými, spolu obživil nás v Kristu, milostí totiž jsme spaseni“[7]. Vizme převelikou lásku Boží k lidstvu! Povýšil člověka a ponížil jednorozeného Syna; vykoupil otroka a dal prodati za třicet stříbrných Syna; smiloval se nad hříšníkem, Syna bez milosrdenství vydal na kříž!

3. Pohnutka vykoupení. „To jest bohatá sláva tajemství, které bylo skryto, nyní však bylo zjeveno, jímžto jest Kristus, naděje slávy“[8]. Ježíš, jednorozený Syn Boží, stal se člověkem, ponížil sebe sama stav se poslušným až k smrti, a to smrti kříže. To všecko z převeliké lásky k nám, aby nám dal naději věčné slávy. Sv. Pavel výslovně praví, že Kristus jest naděje slávy. Nikdo nedosáhne nebeské slávy bez Krista, poněvadž není jiného jména pod nebem daného lidem, v němž by mohli spaseni býti, mohou tedy nebeské slávy dosíci skutečně jen ti, kdo činí, čeho Kristus požaduje. Požadavky Kristovy jsou krátce a přesně naznačené v rozmluvě s Nikodémem. „Nenarodí-li se kdo znova z vody a Ducha Svatého, nemůže vejíti do království Božího.“ Kdo chce přijíti skrze Krista k Otci do nebe, musí se státi novým

[7]) Ef. 2, 4—5; [8]) Kol. 1, 25—27.

člověkem milostí Kristovou, musí býti pravým dítkem Božím. Dítkami Božími a novými lidmi milostí Kristovou se stáváme ve svátosti křtu, a ten, kdo ztratil křestní milost, důstojným přijetím svátosti pokání. Důstojným přijetím! Musíme míti pravou a upřímnou lítost s pevným úmyslem opravdu se polepšiti. Hříšné srdce musí se ve svaté zpovědi ze základu změniti, což jest nemožné bez náležité lítosti a opravdového předsevzetí. Kdo chce skutečně hříchu zanechati a dostati a zachovati si milost Boží, musí užívati těch prostředků, bez nichž nemožno setrvati v dobrých předsevzetích, musí se tedy vystříhati úzkostlivě a bezpodmínečně všeho, co jest dobrovolná a blízká příležitost ke hříchu, musí také svědomitě užívati těch prostředků, které posilují jeho slabou vůli, musí se zbožně modliti a důstojně svátosti přijímati.

„Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný." Kdo chce býti spasen skrze Krista, musí splniti i druhou podmínku: musí v Krista věřiti a musí věřiti všemu a tak, čemu a jak Kristus učil. „Kdo nevěří, již jest odsouzen." Nesmíme si vybírati z učení Krista jen to, co se nám líbí, a zavrhovati to, co se nám nelíbí, celé učení Kristovo jest božská pravda, každý útok na některou z těchto prav jest útok na Krista, božského učitele.

„Každý zajisté, kdo činí zlé, nenávidí světla a nejde ke světlu, aby nebyli usvědčeni skutkové jeho. Kdo však činí pravdu, jde ke světlu, aby skutkové jeho se zjevili, neboť v Bohu jsou vykonáni"[9]. Jen tehdy máme v Kristu naději věčné slávy, žijeme-li přesně podle Kristovy víry.

[9]) Jan 3, 20 - 21.

Bůh nás miloval věčnou láskou, proto dal nám svého Syna za Vykupitele. Kdo v něm hledá spásu upřímně a poctivě, nalézá ji, byť i šel špatnými cestami a topil se v bahně hříchů a nepravostí. Setník hledal u něho spásu, našel ji; přišla k němu Magdalena, veřejná hříšnice, odpustil jí; lotr prosil o slitování, dostal milost a ráj. Koho Kristus zavrhne, jest ztracen! Pro takového jest Kristus kamenem úrazu. „A kdo padne na ten kámen, rozrazí se; na koho však on padne, toho rozdrtí“[10]).

Buďme Kristu věrni ve víře i v životě! Kdo Krista opustil nebo zavrhl, použij této doby, abys ho opět nalezl. Modleme se horlivě, zanechme hříchů a Spasitel sám nás bude hledati. Blaze tomu, kdo jest jedno s Kristem, kdo ho v pravý čas hledá a nalézá, poněvadž jednou všichni staneme před jeho tváří jako Soudce světa, jenž přivítá své věrné slovy: „Pojďte požehnaní Otce mého, vládněte královstvím připraveným vám od ustanovení světa“[11]). Nad těmi, kteří ho nechtěli v životě znáti, vynese hrozný soud: „Odejděte, zlořečení, do ohně věčného“[12]). Kéž bychom žili tak, abychom byli mezi vyvolenými! (Podle kázání P. Melchiora Lechnera, O. Fr. M.)

Kristus, Učitel světa.

> Mistře, víme, že od Boha jsi vyšel jako učitel; neboť nikdo nemůže činiti těch zázraků, které ty činíš, není-li Bůh s ním. Jan 3, 2.

„Čiňte pokání, přiblížilo se království Boží.“ Tak volal Jan Křtitel, předchůdce Páně, veliký prorok a mocný kazatel. Lid v zástupech jde

[10]) Mt. 21, 44; [11]) Mt. 25, 34; [12]) Mt. 25, 41.

za ním na poušť, přitahoval je přísný život prorokův, síla jeho řeči, nejvíce moc milosti Boží, která v něm působila. Nekázal dlouho, Herodes dal ho vsaditi do žaláře. Odtud posílá Jan k Ježíšovi dva učedníky s otázkou: „Ty-li jsi ten, který přijíti má, čili jiného čekati máme?“ Ježíš odpovídá: „Jděte a zvěstujte Janovi, co jste slyšeli a viděli: slepí vidí, kulhaví chodí, malomocní se očišťují, hluší slyší, mrtví vstávají z mrtvých, chudým se zvěstuje evangelium“[13]. Jan na konci své pozemské pouti posílá své učedníky k Ježíšovi, aby z jeho úst slyšeli, že jest zaslíbený Vykupitel, a připojili se k němu. Posílá je k Ježíšovi, že je může nejlépe poučiti, že od něho mohou očekávati spásu.

Ježíš jako Boží moc jest Vykupitel světa, jako Boží moudrost jest Učitel světa.

1. Svět potřebuje učitele. Svět potřeboval Vykupitele, aby odpykal naši vinu a s Bohem nás smířil, svět potřebuje i učitele, aby mu ukazoval cestu pravdy. Ježíš nás vykoupil a získal nám milost Boží, nebeský Otec pro zásluhy svého Syna slíbil nebeskou blaženost jako odměnu. Každou odměnu musíme si zasloužiti. Máme-li si zasloužiti nebe, musíme věděti, kdo Bůh jest, jak mu máme sloužiti, které cesty vedou k němu do nebe, kterých prostředků užívati, abychom do nebe přišli. Odkud čerpati tyto vědomosti? Může nám to povědětí náš rozum? „Jsoutě úsudky smrtelníků bázlivé, a nejisté úvahy naše. Neboť smrtelné tělo obtěžuje duši, a zemský stánek (tělo) dolů stlačuje mysl velmi starostlivou“[14]. Rozum, Bohem daný vůdce ku pravdě, může jistě hodně poznati, ale „kdo z lidí může znáti vůli Boží? Nebo kdo může se domysliti, co

[13]) Mt. 11, 2–5; [14]) Moud. 9, 14—15.

Bůh chce“[15])? Nesmíme také zapomínati, že to zcela závisí na vůli Boží, kterými cestami a prostředky chce nás vésti k věčnému cíli. Musí nás tedy sám Bůh poučiti, z čehož jasně vyplývá, že nutně potřebujeme učitele věčné spásy, jenž se sám nemůže zmýliti a nemůže nikoho klamati.

2. Tímto učitelem jest Ježíš Kristus, jenž zná celou pravdu, nemůže se zmýliti, s naprostou jistotou ví, čemu má lidstvo učiti. „Víme, že od Boha jsi vyšel jako učitel.“ „Já jsem cesta a pravda a život“[16]). Kristus zná celou pravdu: „Já a Otec jedno jsme“[17]); „Všecko, cokoli má Otec, mé jest“[18]); „Nikdo nezná úplně Syna leč Otec, aniž kdo zná úplně Otce, leč Syn, a komu by chtěl Syn zjeviti“[19]). — Slyším námitku: To praví Kristus sám o sobě, ale kdo mi dává jistotu, že jest to pravda? Tuto jistotu dává Kristus, jenž nezvratně dokázal, že jest pravdomluvný a jen pravdu mluví. Kde jsou ty důkazy? Jeho skutky! Když židé chápali kamení, aby jej kamenovali, řekl: „Mnoho skutků dobrých ukázal jsem vám od Otce; pro který z těch skutků mě kamenujete?“ „Pro dobrý skutek tě nekamenujeme, nýbrž pro rouhání, totiž, že ty jsa člověkem, děláš se Bohem.“ Tu předkládá Ježíš důkazy: „Nečiním-li skutkův Otce mého, nevěřte mi; jestli však je činím a nechcete věřiti mně, skutkům věřte“[20]). Kterým? Slepí vidí, kulhaví chodí... To jsou skutky Boží! Jest naprosto vyloučeno a není to vůbec myslitelno, že by Bůh těchto skutků užíval ke klamání lidu. To pochopil slepec, jemuž Ježíš zrak navrátil, když fariseové doléhali, aby Ježíše prohlásil za hříšníka. Řekl: „Víme, že hříšníků

---

[15]) Moud. 9, 13; [16]) Jan 14, 6; [17]) Jan 10, 30; [18]) Jan 16, 15; [19]) Mt. 11, 27; [20]) Jan 10, 37.

Bůh neslyší, nýbrž je-li kdo bohabojný a činí vůli jeho, toho slyší. Od věků nebylo slýcháno, že by byl kdo otevřel oči slepému od narození. Kdyby tento nebyl od Boha, nic by nemohl činiti“[21]). Sami nepřátelé Ježíšovi doznávají: „Co uděláme, protože tento člověk činí mnoho divů? Necháme-li ho tak, všichni uvěří v něho“[22]).

Skutky Ježíšovy svědčí, že jen pravdě učiti chtěl a také skutečně učil. Za pravdu svého učení i život dal. Velekněz prohlašuje slavnostně: „Zapřísahám tě skrze Boha živého, abys nám pověděl, jsi-li ty Kristus, Syn Boží?“ Vážná a rozhodná otázka! Prohlásí-li se Kristus Synem Božím, čeká ho jistě smrt. Kristus přisvědčuje a tím nad sebou vynáší ortel smrti; věčná pravda nemůže a nesmí lháti a nesmí a nemůže ani klamati!

Spasitel předpověděl, že ho nepřátelé usmrtí, ale třetího dne vstane z mrtvých. Proto dali nepřátelé zapečetiti hrob a postavili stráže ke hrobu. Tato starost o mrtvolu Ježíšovu přispěla nejvíce k tomu, že vyplnění tohoto proroctví stává se naprosto spolehlivým důkazem jeho božství a pravdy jeho učení. Kristus skutečně vstal z mrtvých. Vstalť jest! oznamovali andělé zbožným ženám, tvrdili apoštolové, když se jim ukázal, musel doznati i Tomáš, když se dotekl jeho ran v rukou, nohou a boku. Zmrtvýchvstání jest základ apoštolských kázání, ve jménu Krista zmrtvýchvstavšího činí zázraky. Nepřátelé Ježíšovi vědí a slyší, co apoštolové káží, vidí zázraky, které konají jeho jménem, jistě tedy nebudou mlčeti a dokáží jim, že lhou a klamou lid. Nic takového se nestalo, byli tedy i nepřátelé přesvědčeni, že Kristus z mrtvých vstal. Dali si apoštoly zavolati a zakázali jim mluviti o Kristu. Pravdy popříti nemohli.

[21]) Jan 9, 31—33; [22]) Jan 11, 47—48.

Kristus jest skutečně učitel, jakého potřebuje svět, poněvadž svědectví, která uvedl pro pravdu svého učení, vylučují naprosto každou pochybnost. Tomu věřím, ale může mě Kristus učiti, když odešel do nebe? Kristus se postaral o to, aby jeho učení na zemi zůstávalo stále čisté a neporušené. Nařídil apoštolům, aby učení jeho hlásali, apoštolové tento příkaz plnili a předali svým následovníkům, tito zase svým následovníkům, jinými slovy: Kristus, učitel světa, vše, co zjevil a čemu učil, odevzdal Petrovi a ostatním apoštolům a skrze ně papeži a biskupům, kteří jsou ve spojení s papežem, a tak je učinil učiteli národů. „Dána jest mi veškerá moc na nebi a na zemi. Odejdouce tedy, učte všecky národy, křtíce je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého, učíce je zachovávati všecko, co jsem přikázal vám“[23]. Kristus svěřil apoštolům svůj učitelský úřad.

Není pochyby, že Ježíš jest neomylný učitel, ale může to platiti o obyčejných lidech, jimiž byli i apoštolové? Ano! A proč? Protože s nimi byl Kristus a Duch Svatý. Kristus přikázal apoštolům kázati evangelium a připojil hned zaslíbení: „A hle, já jsem s vámi po všecky dni až do skonání světa“[24]. A jindy řekl: „A já prositi budu Otce a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstával na věky, Ducha pravdy“[25]. „Utěšitel pak, Duch Svatý, ten vás naučí všem věcem a připomene vám všecko, co jsem mluvil vám“[26]. Kde jest učitelem Duch Svatý, nemůže býti klamu ani mýlky. Kristus i apoštolové byli v učení spásy neomylní; Kristus sám za sebe, apoštolové skrze Ducha Svatého.

Mají i následovníci svatých apoštolů, papež a biskupové, v učitelském úřadě pomoc a přispění

[23]) Mt. 28, 18—20; [24]) Mt. 28, 20; [25]) Jan 14, 16—17; [26]) Jan 14, 26.

Ducha Svatého? Ano! A odkud to víme? Kristus praví výslovně, že Duch Svatý bude s apoštoly přebývati „na věky", on sám „až do skonání světa". „Na věky" a „až do skonání světa" může se splniti jedině tehdy, když Kristus a Duch Svatý zůstanou po smrti apoštolů u těch, kteří jsou jejich nástupci v učitelském úřadě, tedy s papežem a biskupy. Ježíš, věčná pravda, také ujistil, že brány pekelné nepřemohou jeho Církve. Peklo by triumfovalo nad Církví v tom okamžiku, kdyby něčemu jinak učila než její Pán a Mistr. Zaslíbení o nepřemožitelnosti Církve jest i ujištění, že se nemůže v učení zmýliti.

3. Učitelský úřad Kristův pokračuje v Církvi. „Já jsem cesta a pravda a život; nikdo nepřichází k Otci leč jen skrze mne"[27]. Nebeské blaženosti možno dosíci jen skrze Krista. To znamená: Nikdo nemůže přijíti do nebe bez milosti Boží; nikdo také nemůže se dostati do nebe jinou cestou, leč tou, kterou šel Kristus a které požaduje. Z toho nutně vyplývá, že pro nás, kteří Krista známe, jest víra v Krista a jeho učení pro spásu nevyhnutelně nutná. „Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude; kdo však neuvěří, bude zavržen"[28]. „Bůh neposlal Syna svého na svět, aby soudil svět, nýbrž aby spasen byl svět skrze něho. Kdo věří v něho, nebývá souzen; kdo však nevěří, již jest odsouzen, poněvadž nevěří ve jméno jednorozeného Syna Božího"[29].

Základní podmínka k dosažení věčné blaženosti jest víra v Krista a vše, čemu učil. Musí to býti celá víra, ne tedy snad jen to, co se nám líbí. Co znamená věřiti? A proč máme věřiti? Věřiti znamená míti za pravdu, co Bůh

[27]) Jan 14, 6; [28]) Mr. 16, 16; [29]) Jan 3, 17—18.

zjevil, a to z toho důvodu, že Bůh jest věčná a neomyl. á pravda. Zavrhnouti jen jednu pravdu znamenalo by, že svědectví Kristovo o této pravdě nepokládám za pravdivé, což by znamenalo připisovati věčné pravdě klam a podvod, a to jest rouhání. Kristus celé své učení svěřil Církvi a zůstává při ní s Duchem Svatým na věky, aby v učení spásy se nezmýlila, byla neomylná. Musíme tedy věřiti všemu, čemu Církev učí a k věření předkládá. Věčná blaženost vyžaduje podrobiti se církevnímu učení. „Kdo vás slyší, mne slyší, a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá, kdo však mnou pohrdá, pohrdá tím, jenž mě poslal [30]). Komu není Církev matkou, nemůže býti Bůh otcem; nemá Církev za matku ten, kdo se nepodrobuje ve všem jejímu svatému učení.

Podrobiti se církevnímu učení má nám býti radostno a jest to pro nás i veliká útěcha. Církev jest „sloup a základ pravdy" [31]). Kdo se přidržuje věrně jejího učení, jde správnou cestou, jedinou a bezpečnou cestou k nebi.

„Mistře, víme, že od Boha jsi vyšel jako učitel; neboť nikdo nemůže činiti těch zázraků, které ty činíš, není-li Bůh s ním." V odpovědi Kristově slyšíme: „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný." Otázka o věčném životě jest otázka nejdůležitější. Dvojí jest věčný život: v nebi a pekle. Bůh, jenž nás miluje věčnou láskou, poslal s nebe jednorozeného Syna a vydal jej na kříž, abychom měli věčný život ve věčné radosti. Pro zásluhy Synovy dal nám na křtu svatém Ducha Svatého a skrze něho nadpřirozenou milost, která nás činí dítkami Božími. S milostí dal do duše nad-

[30]) Lk. 10, 16; [31]) 1. Tim. 3, 15.

přirozenou ctnost víry, naděje a lásky. To jsou hřivny, které nám dal nebeský Král, s nimiž máme poctivě a svědomitě hospodařiti. Zachovati si víru, naději a lásku, rozmnožovati je, to jest zisk, který musíme jednou vložiti do ruky Krále, aby nás přijal do svého království.

Važme si katolické víry! Víra jest dar Boží. Podrobiti se učení Krista a jeho Církvi jest oběť poslušnosti, kterou jsme Bohu povinni. Nemáme práva rozhodovati, jak Bohu sloužiti, Bůh předpisuje službu a nařizuje cestu. Jen Boží cesta vede do nebe. U té cesty jest tabule s nápisem: „Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude; kdo však neuvěří, bude zavržen." „Kdo vás slyší . . ." Cesta k nebi začíná věrou. Prosme a modleme se, aby Bůh víru v nás posiloval a udržoval. Spasitel nevaruje marně před falešnými proroky! Poučujme se o pravdách náboženských; náboženskou lhostejnost, odpad od pravé víry zaviňuje nevědomost. Kdo chce býti spasen, musí věřiti, musí míti katolickou víru.

Kristus, Zákonodárce světa.

Nikoli posluchači zákona jsou spravedliví u Boha, nýbrž činitelé zákona budou uznáni za spravedlivé.
Řím. 2, 13.

Král Nabuchodonosor měl sen; i zděsil se duch jeho a po spánku byla veta. I rozkázal, by svoláni byli hadači, zaklínači, čarodějové a chaldové, aby oznámili králi, co se mu bylo zdálo. Nemohli. Tehdy bylo zjeveno Danielovi tajemství to nočním viděním. Daniel řekl králi: Tys, králi, viděl velikou sochu. Hlava té sochy byla z nejlepšího zlata, prsa a ramena ze

stříbra, břicho a bedra z mědi, stehna železná, nohy pak dílem železné a dílem hliněné. Hleděls tak na to, až se utrhl bez rukou lidských kámen s hory, udeřil sochu do nohou železných a hliněných a rozdrtil je. Z kamene pak, který udeřil sochu, stala se veliká hora, a naplnil celou zemi. To byl ten sen. Význam jeho jest tento: Tys král králů, jemuž Bůh nebes dal království a zámožnost a moc a slávu; ty jsi ta hlava zlatá. Po tobě pak povstane království jiné, menší tebe, stříbrné, poté království třetí, měděné, jež panovati bude nad celou zemí. A království čtvrté bude jako železo a bude rozdělené. Za dnů těch zřídí Bůh nebes království, jež na věky nebude zničeno; rozdrobí a dokonale zničí všecky ony říše, samo však státi bude na věky. (Daniel 2.)

Sen se splnil. Babylonská říše Nabuchodonosorova musela ustoupiti médskoperské, následovala říše Alexandra Velikého, naposled podmanil si Řím tehdejší svět. V této době začala se plniti poslední část proroctví; přišel král s nebe, aby založil království věčné. A kdo jest tím králem? Odpovídá nám nápis na každém kříži: Ježíš Nazaretský, Král židovský. — Když se narodil, přišli králové z východu s otázkou: „Kde jest ten novorozený král židovský“[32])? Když na oslátku slavně vjížděl do Jerusalema, splnilo se slovo prorocké: „Hle, král tvůj béře se k tobě“[33]). Pilát, odsoudiv ho k smrti, dal napsati na kříž: Ježíš Nazaretský, Král židovský.

Ježíš jest král, ale jeho království není z tohoto světa, i když jest v tomto světě. Jeho království jest Církev, založená na skále (Petrovi), nebude tedy nikdy přemožena a zničena.

---

[32]) Mt. 2, 2; [33]) Mt. 21, 5.

Ježíš jest Král své Církve. Ke královské nejvyšší moci patří právo a moc dávati zákony, které poddané zavazují. Kristus dává zákony, které zavazují jeho poddané, jest tedy Zákonodárce světa.

1. Svět potřebuje zákonodárce. Svět potřeboval Vykupitele a Učitele pravdy, potřebuje i Zákonodárce, jenž má moc zavazovati ve svědomí a plnění zákona odměňovati a neplnění trestati.

Bez zákonů není pořádku, pokoje, zdaru a blaha. Chci-li se učiti jiné řeči, musím si osvojiti pravidla mluvnická a jimi se říditi, musím tedy zachovávati určitá pravidla, předpisy (zákony). Chceme-li založiti spolek, potřebujeme pravidla, stanovy, které zavazují členstvo. I každá hra má určitá pravidla, jimiž se musíme říditi. Setkáváme-li se v životě všude s určitými pravidly a předpisy, které upravují pozemský život, musíme jistě míti i předpisy k dosažení cíle nejvyššího, který jest nejdůležitější, poněvadž se jedná o duši. Nebe má nám býti odměnou. Jakou práci musíme vykonati, abychom této odměny dosáhli, to jest záležitostí Boží. Bůh zjevil, čeho potřebujeme k věčné blaženosti, určil také, co musíme k dosažení věčné blaženosti vykonati: Bůh nám zjevil své zákony.

Bůh vepsal svůj zákon do srdce každého jednotlivce; hlas svědomí jest jeho zákon a jeho příkaz. Samo svědomí nestačí, nemá vždycky a ve všem dosti jasnosti a mnohdy klidně odpočívá v koutečku srdce, když hlas vášně mocně se ozývá. Proto Bůh poslal zákonodárce, jehož moudrost zařizuje jen to nejlepší, jenž má moc vynutiti poslušnost svým zákonům.

2. Tímto zákonodárcem jest Ježíš Kristus. Ježíš ve svatém hněvu vyhnal z chrámu

všecky, kteří tu kupovali a prodávali, zpřevracel i stoly peněžoměnců, a řekl: „Psáno jest: Dům můj domem modlitby slouti bude, vy však jste jej učinili peleší lotrovskou“ [34]). Vystoupení Spasitele v chrámě bylo vystoupení muže, jenž se pokládá za pána a může poroučeti a zákony dávati. Přistoupili k němu velekněží a zákoníci se staršími a pravili: „Pověz nám, jakou mocí činíš věci tyto, aneb kdo jest ten, jenž ti dal tuto moc“ [35])? Kristus jim neodpověděl, ale naznačil to lidu. „Člověk jeden štípil vinici a pronajal ji vinařům a odcestoval na dlouhý čas. Svým časem poslal k vinařům služebníka, aby mu dali užitku z vinice. Ale vinaři zmrskali ho a odeslali s prázdnem. I poslal služebníka druhého, i poslal ještě třetího, ale oběma se dařilo jako prvnímu. Tu řekl pán vinice: Pošlu milého syna svého; snad se zastydí, když ho uvidí. Ale oni uzřevše ho, myslili takto: To je dědic, zabijme ho, aby dědictví jeho bylo naše. I zabili jej. Co jim tedy učiní pán vinice? Přijde a zahubí vinaře ty a dá vinici jiným“ [36]). A Spasitel pokračoval: „Kámen, který zavrhli stavitelé, ten stal se kamenem úhelním. Každý, kdo padne na ten kámen, rozrazí se; na koho však on padne, toho rozdrtí“ [37]). Velekněží a zákoníci dobře rozuměli tomuto podobenství. Syn králův jest Ježíš Kristus. Otec vše, co má, předal Synu, dána jest mu veškerá moc na nebi a na zemi, proto vystupuje jako zákonodárce světa, dává nám svá přikázání. Potvrzuje Desatero, které dal Bůh lidu israelskému na Sinaji za hromu a blesku. „Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit zákon nebo proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. Vpravdě zajisté pravím vám: dokavad nepomine nebe a země, nepomine jediné písmo nebo

[34]) Mt. 21, 13; [35]) Lk. 20, 2; [36]) Lk. 20, 9–16; [37]) Lk. 20, 17–18.

jediná čárka ze zákona, až se všecko stane“[38]. Dal i své zákony, které se dají shrnouti v zákon lásky: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a z celé mysli své. To jest největší a první přikázání. Druhé pak jest podobné jemu: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého“[39]. Toto poslední přikázání prohlašuje Kristus za své přikázání. „Nové přikázání dávám vám, abyste se vespolek milovali, jako já jsem vás miloval. Po tom poznají všichni, že jste učedníci moji, budete-li míti lásku jedni k druhým“[40].

Bůh poslal Ježíše Krista na svět s božskou mocí, která jej opravňovala dáti nám svá přikázání, svůj zákon. Jeho přikázání jsou Boží přikázání, jeho zákon jest Boží zákon, musí jich tedy býti poslušen každý, komu záleží na spáse duše. Ježíš přijde ještě jednou s božskou mocí a velebností, aby soudil všecky myšlenky, slova a skutky lidí; jeho příchod bude pro přestupovatele Božích zákonů kamenem, který je rozdrtí. „Odejděte, zlořečení, do ohně věčného!“

Ježíš jest zákonodárce světa, jehož zákonům musíme se podrobiti. Jako dal apoštolům a Církvi příkaz a moc jeho jménem neomylně učiti, tak jim dal i moc jménem jeho dávati zákony, které musí všichni věřící zachovávati, chtějí-li býti spaseni. „Cokoli svážete na zemi, bude svázáno i na nebi“[41] Co znamená svázati na zemi? Slova Ježíšova mají tento smysl: Co nařídíte na zemi k spáse věřících. Co nařídíte, bude nařízeno i nebem, t. j. Bohem bude potvrzeno. „Jako mě poslal Otec, i já posílám vás“[42]. Posílá tedy své apoštoly

---

[38]) Mt. 5, 17—18; [39]) Mt. 22, 37—39; [40]) Jan 13, 34—32; [41]) Mt. 18, 18; [42]) Jan 20, 21.

s tou mocí, kterou sám od Otce obdržel, tedy i s právem učiti a věřícím zákony dávati.

Moc apoštolů přešla na Církev, jak vyplývá již z ustanovení papežství. Kristus ustanovil Petra základem své Církve a pastýřem všech věřících. To jest úřad papežství, primátu. Petr může býti pevným základem jen tehdy, musí-li ho všichni poslouchati, kdykoli dává Církvi zákony. Nejvyšším pastýřem může býti jen tehdy, může-li všecky řídili a spravovati, což jest zase jen tehdy možno, musí-li ho všichni věřící poslouchati. Tato moc primátu přešla na papeže. Papež jest zástupce Ježíše Krista na zemi, viditelná hlava jeho Církve; jeho moc učiti, Církev říditi a zákony dávati, jest přímo od Krista; kdo slyší papeže, slyší Krista, kdo jím pohrdá, pohrdá Kristem.

3. Kristus dal Církvi zákonodárnou moc. Co z toho následuje? Nikdo nemůže přijíti do nebe, kdo nezachovává přikázání Krista a jeho Církve. Písmo svaté výslovně praví, že bude spasen jen ten, kdo zachovává Boží přikázání. „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný." Spasitel myslí víru, která se projevuje skutky, poslušností k jeho přikázáním. Vysvětlují nám to jeho slova: „Ne každý, kdo mi říká „Pane, Pane" vejde do království nebeského, nýbrž kdo činí vůli Otce mého, jenž jest v nebesích, ten vejde do království nebeského"[41]. Totéž potvrzuje sv. Pavel: „Nikoli posluchači zákona jsou spravedliví u Boha, nýbrž činitelé zákona budou uznáni za spravedlivé"; „Čeho oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, jest to, co Bůh připravil těm, kteří ho milují"[41]. Nebeská blaženost jest odměna

[41]) Mt. 7, 21; [41]) 1. Kor. 2, 9.

lásky. Co znamená Boha milovati? „Jako mne miloval Otec, i já jsem miloval vás. Zůstaňte v lásce mé. Budete-li zachovávati přikázání má, zůstanete v lásce mé, jakož i já jsem zachoval přikázání Otce svého a zůstávám v lásce jeho“[45]. To jest láska Boží, abychom „žili podle přikázání jeho“ [6].

Boží rozsudek rozhodne o věčné blaženosti nebo věčném zavržení, podle toho, zda jsme zachovávali nebo přestupovali Boží přikázání. Nutno tedy odpírati každému pokušení ke hříchu, chrániti se každého přestoupení zákona Božího. Jsme povinni svědomitě zachovávati přikázání Boží a církevní, neboť na tom záleží naše spása. Kdo jest povinen zachovávati přikázání, má i povinnost je důkladně znáti. Čemu jsme se naučili ve škole nestačí a mnohé již vyšlo z paměti, musíme se tedy starati o stálé doplňování. Je to možno, když po celý rok neslyšíme kázání, nepřečteme si jedné náboženské knihy, po celý věk neotevřeme katechismu? Spasitel nepronesl zbytečně výstražná slova: „Kdo z Boha jest, slova Boží slyší; proto vy neslyšíte, že z Boha nejste“[47].

Kristus dosvědčuje, že musíme zachovávati i církevní přikázání. „Kdo vás slyší, mne slyší, a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá, kdo však mnou pohrdá, pohrdá tím, jenž mě poslal.“ „Kdo neuposlechne Církve, budiž tobě jako pohan a celník“[48]. Totéž vyplývá již z toho, že Kristus svou Církev založil na skále s ujištěním, že brány pekelné jí nepřemohou, chtěl tedy, aby zůstala do skonání světa. To by bylo nemožné, kdyby bylo ponecháno každému na vůli, chce-li její přikázání zachovávati nebo nechce; Církev by se brzo rozpadla, jako se

---

[45]) Jan 15, 9—10; [46]) 2. Jan. 6; [47]) Jan 8, 47; [48]) Mt. 18, 17.

musí rozpadnouti říše, když se uvolní svazky poslušnosti a podřízenosti.

Sv. Pavel praví, že Ježíš ukřižovaný jest židům pohoršení, pohanům pak pošetilost. Židé si vykládali proroctví o Mesiáši, jak požadovala jejich pýcha. Očekávali mocného krále, jenž vyžene ze země Římany a podrobí židovskému panství celý svět. Mesiáš přišel chudičký; chtěl si podrobiti svět, ale ne ostřím meče, nýbrž láskou s kříže chtěl k sobě přitáhnouti lidská srdce a v nich zříditi království milosti. Takového Mesiáše nechtěli, byl jim pohoršení. Pohané hledali moudrost; chtěli slyšeti toho, kdo by jim otevřel hlubiny vědy, ovšem s tou podmínkou, že nebude klásti požadavků, které by odporovaly jejich smyslnosti. Apoštolové kázali Ukřižovaného, hlásali, že nemůže nikdo býti spasen, kdo nenese kříže svého a nezapírá sebe. Před chudobou Krista a jeho křížem nechtěla se pokořiti lidská pýcha; pokorná víra v Ukřižovaného a jeho následování jsou zkušební kámen, jsme-li Krista hodni. A tak tomu jest i s podrobením se učení Církve a jejím přikázáním. Na stolci papežském a na stolcích biskupských jsou lidé jako my, lidé, kteří mohou hřešiti jako my. Jest to akt pokory, podrobujeme-li se, a lék pro naši pýchu.

Přinášejme rádi oběť podrobení a zachovávejme věrně přikázání Církve. I když jsou to lidé, kteří na zemi řídí Církev Kristovu, činí tak s Boží mocí, kdo tedy pohrdá jimi, pohrdá Kristem, kdo pak pohrdá Kristem jest ztracen, poněvadž zavrhl Spasitele, jenž jediný ho může spasiti a zachrániti.

Všimněme si dvou církevních přikázání: svěcení neděl a svátků a zachovávání postů. První povinnost každého člověka jest ctíti Boha. Ve Starém zákoně nařídil Bůh světiti poslední den

v týdnu, sobotu. Církev mocí Boží a jménem Krista nařídila slaviti neděli za den Páně, protože v neděli Kristus vstal z mrtvých, ustanovila i některé svátky, které máme světiti jako neděli. V neděle a zasvěcené svátky máme býti pobožně na celé Mši svaté a zdržovati se služebných prací. Od povinných služeb Božích omlouvá jedině vážný důvod, jímž není pohodlí nebo zábava. Znesvěcování neděl a svátků mívá za následek ztrátu Božího požehnání. Nezahrávejme si! — Jsme hříšníci, musíme konati pokání. To slovo neradi slyšíme, zní nám tvrdě a nepříjemně. Zachovávání postu v určité dny má nás ku pokání povzbuzovati. Přikázání ta nejsou těžká, jsou dovolené jisté výjimky, nezachovávání je známka neposlušnosti a neúcty k Církvi. I v maličkostech máme býti věrní a poslušní!

Kristus jest Zákonodárce světa, spravedliví před ním jsou jen ti, kteří zachovávají svědomitě a poctivě jeho přikázání. Kristus přenesl zákonodárnou moc na Církev, musíme tedy i její přikázání svědomitě zachovávati, chceme-li býti spravedliví před Bohem. Komu není Církev matkou, není mu Bůh otcem. Nemá Církev za matku, kdo pohrdá jejími přikázáními.

Kristus, Pomocník světa

Kdybys znala dar Boží a kdo jest ten, jenž ti praví: Dej mi píti, ty bys ho prosila, a dal by ti vody živé.

Jan 4, 10.

Ježíš „přišel k městu samařskému, jménem Sychar, poblíže pole, které Jakub dal svému synu Josefovi. Byla pak tam studnice Jakubova. Proto Ježíš, jsa cestou unaven, posadil se u studnice. Bylo kolem šesti hodin. Tu přišla

jedna žena ze Samařska vážit vody. Ježíš řekl: Dej mi píti. Učedníci jeho odešli do města, aby nakoupili pokrmů. I řekla mu ta žena Samaritánka: Kterak ty jsa žid žádáš ode mne píti, ježto já jsem žena samaritánka? Židé totiž neobcují se Samaritány. Ježíš odpověděl jí: Kdybys znala dar Boží a kdo jest ten, jenž ti praví: Dej mi píti, ty bys ho prosila, a dal by ti vody živé. Dí mu žena: Pane, ani nemáš, čím bys navážil, a studna jest hluboká; odkud tedy máš vodu živou? Zdaliž ty jsi větší, než otec náš Jakub, který nám dal tu studnici, a sám z ní pil i synové jeho a dobytek jeho? Ježíš odpověděl jí: Každý, kdo pije z vody této, žízniti bude opět; kdo však se napije z vody, kterou já mu dám, nebude žízniti na věky; nýbrž voda, kterou já mu dám, stane se v něm pramenem vody vytryskující do života věčného"[49]. Když žena zatoužila po této vodě, počal ji Ježíš poučovati o spáse. Byla tak dojata, že spěchala do města a volala: „Pojďte a vizte člověka, který mi pověděl všecko, co jsem učinila; není-li on Kristus"[50]?

Ano, jest to Kristus, Pomazaný Páně, jednorozený Otce, jenž přišel na svět, aby svět byl spasen skrze něho. Jako praotec Jakub dal svým dětem studni, z níž Samaritáné čerpali vodu, tak Spasitel otevřel všem, kdo v něho věří, pramen živé vody, a všichni, kdo pijí z této vody nežízní, nýbrž ta voda stává se jim pramenem do života věčného. Pramen jest jeho božské Srdce, kopím probodené, voda jest milost Boží, která proudí z jeho Srdce. Milost Boží dává popud k dobrým skutkům, sílu k vykonání, vytrvalost do smrti. Milost Ježíšova nás sílí a pomáhá nám, skrze milost jest Ježíš pomocníkem světa.

[49]) Jan 4, 5–14; [50]) Jan 4, 29.

1. Svět potřebuje pomocníka. Není jiného jména pod nebem daného lidem, v němž bychom mohli spaseni býti, leč jen ve jménu Ježíše Krista. Ježíš jest Vykupitel světa, Učitel a Zákonodárce světa, jest i Pomocník světa. Svět nemůže býti spasen bez Vykupitele, Učitele a Zákonodárce, jenž s nebe přišel, nemůže také bez Pomocníka, jímž jest Kristus, dosíci věčného cíle.

Ve všem, co se týká spásy, podobáme se malým dětem, které ještě nedovedou choditi, nemocným, kteří se nemohou hnouti. Dítě potřebuje ochrany milující matky, nemocný péče milosrdné ruky. I my potřebujeme pomoci, jedná-li se o nadpřirozený život duše. Nežijeme v blaženém stavu, jenž byl údělem prarodičů v ráji; přišli jsme na svět s dědičným hříchem a cítíme následky jeho více nebo méně po celý život. Hřích dědičný znamená, že nemáme milost, která by nás činila dítkami Božími a dávala nárok na nebe, i čistě přirozené dary a síly jsou zeslabené a zmenšené. Vůle jest slabá a vrtkavá. V našem nitru hoří oheň, který těžko dá se uhasiti, zlá žádostivost, která ke zlému láká a dráždí. Totéž pociťují i světci, ba ještě více. Sv. Pavel, nádoba Bohem vyvolená, učitel národů, počiťoval hroznou moc vnitřního boje. „Já jsem tělesný, zaprodaný hříchu; neboť tomu, co dělám, nerozumím; vždyť nekonám to, co chci, nýbrž to činím, čeho nenávidím... Vím totiž, že ve mně, totiž v mém těle, nepřebývá dobré, neboť chtění jest při mně, konání dobra však nikoliv; vždyť nečiním to dobré, které chci, nýbrž konám to zlé, kterého nechci... Libuji si totiž v zákoně Božím podle člověka vnitřního, ale vidím jiný zákon v údech svých, který bojuje proti zákonu mysli mé a jímá mě pod zákon hříchu, jenž jest v údech

mých“[51]). Jak živě líčí apoštol boj mezi dobrem a zlem v nitru svém! Těžké břemeno nutí ho k povzdechu: „Já nešťastný člověk! Kdo mě vysvobodí z těla smrti této?“[52]), t. j. z toho stavu, ve kterém smyslnost a žádost zlá mě ovládá. Sám odpovídá: „Milost Boží skrze Ježíše Krista, Pána našeho“[53]). Když Pána vroucně prosil, aby odňal osten od něho, řekl mu: „Postačí ti moje milost; neboť síla v slabosti se zdokonaluje“[54]).

Jsme z masa a kostí jako sv. Pavel, nejsme ani moudřejší ani silnější, potřeboval-li tento sloup Církve Kristovy milosti Boží, potřebujeme jí tím spíše my, neboť „nikdo nepřichází k Otci leč jen skrze mne“[55]). A proč? Ježíš odpovídá: „Jako ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstane-li ve kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti; kdo zůstává ve mně a já v něm, ten přináší ovoce mnoho, neboť beze mne nemůže činiti nic“[56]).

2. Ježíš jest náš pomocník. Bez milosti Boží nemůžeme činiti nic pro věčnou spásu, s milostí Boží všecko. „Všecko mohu v tom, jenž mě posiluje“[57]). Všecky milosti, jichž potřebujeme, zasloužil nám Spasitel svým utrpením a svou smrtí, on jest pramen živé vody; kdo z tohoto pramene pije, pije milost do své duše, která ho sílí ke konání dobra, v boji proti zlu, k zachovávání zákonů, k vytrvalému kroku na cestě Božích a církevních přikázání.

Jak můžeme čerpati z tohoto pramene?

„Kdybys znala dar Boží a kdo jest ten, jenž ti praví: Dej mi píti, ty bys ho prosila, a dal by ti vody živé.“ Kdybys znal milost Boží, její moc a toho, jenž ji dáti může, prosil bys ho,

---

[51]) Řím. 7, 14—23; [52]) Řím. 7, 24; [53]) Řím. 7, 25; [54]) 2. Kor. 12, 9; [55]) Jan 14, 6; [56]) Jan 15, 4—5; [57]) Filipp. 4, 13.

a dal by ti ji. To jest tedy to první: Musíme Spasitele za milost prositi, musíme se modliti, modliti se tím více a vroucněji, čím více poznáváme svou slabost a potřebujeme síly milosti. „Vzývej mne v den, kdy budeš soužen, já tě vytrhnu a ty mne oslavuj“ [58]! „Proste a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlucte a bude vám otevřeno; neboť každý, kdo prosí, béře, a kdo hledá, nalézá, a tomu, kdo tluče, bude otevřeno“ [59]. „Vpravdě, vpravdě pravím vám: Budete-li zač prositi Otce ve jménu mém, dá vám“ [60]. Dvojí „vpravdě“ naznačuje, jak vážně to Kristus myslí! Slova Kristova a jeho přislíbení jsou tak jasná a určitá, že nepotřebují nejmenšího výkladu. Proste a dostanete milost, ale nemyslete, že stačí jednou se modliti. Často a dlouho se musíme modliti, chceme-li dostati sílu k vítězství.

Pramenem všech milostí jest Srdce Spasitele. Když vojín kopím probodl božské Srdce, otevřel se tento pramen, aby milostí zaplavoval celý svět. Pán a Spasitel zřídil sedm pramenů, z nichž proudí živá voda milosti do našeho srdce. Jest to sedm svátostí. Kristus ustanovil Církev učitelkou a zákonodárkyní světa, učinil ji i rozdavatelkou milostí ze svátostí. Jsou to hlavně dvě svátosti, v nichž dostáváme ony milosti, které posilují v konání dobra a v boji proti zlu: pokání a nejsvětější svátost oltářní.

Jde-li hříšník k svaté zpovědi a náležitě se vyzpovídá, odpouští mu Bůh těžké hříchy, milost Boží vrací se do duše, hříšník jest před Bohem ospravedlněn, stává se dítkem Božím a dědicem nebe. Nemá-li kajícník těžkého hříchu, rozmnožuje se v něm milost Boží, spojuje se těsněji se Spasitelem. Náklonnost ke zlému,

[58]) Ž. 49, 15; [59]) Mt. 7, 7—8; [60]) Jan 16, 23.

zlá žádostivost, se seslabuje, odpouští se mu aspoň část časných trestů, dostává nárok na všecky milosti, jichž potřebuje k boji proti pokušení a hříchu. Dostává právo na milosti, ale musí v den soužení Boha prositi. Jest tedy náležitá svatá zpověď dobrý prostředek k vytrvání na cestě k Bohu.

Chodím k svaté zpovědi, ale není to se mnou lepší. Netvrdil jsem, že každá zpověď má uvedené účinky, nýbrž jen náležitá zpověď. Náležitá zpověď jest tehdy, když pořádně vyzpytujeme svědomí a když máme pravou a upřímnou lítost a opravdové předsevzetí. Lítost jest tedy pravá, máme-li skutečně bolest v duši nad hříchy, že jsme jimi Boha urazili, že jsme ztratili jeho milost a trestu zasloužili. Pravá jest lítost tehdy, když hřích skutečně v ošklivosti máme a jsme rozhodnuti hříchu těžkého se varovati za každou cenu a za všech okolností. Lítost tedy není věc jednoduchá, vyžaduje, hlavně jedná-li se o hřích těžký, úplné přeměnění nitra, úplnou změnu života. Jest naše lítost taková? (Kazatel uvede některé nedostatky zpovědi a lítosti!)

I při častějších svatých zpovědích, kdy se nejedná o těžké hříchy, musíme míti upřímnou lítost i nad všedními hříchy a vážný úmysl alespoň některých se varovati. Svátost jest svátost v každém případě, vždycky musí tu býti pravá lítost a opravdový úmysl. I ti, kteří se často zpovídají, zůstávají lidmi se všemi slabostmi. Zpověď jest prostředek k spáse duše, nepatří tedy do zpovědnice věci, které nemají se svědomím nic společného.

Všichni jsme slabí, všichni potřebujeme pomocníka. Jest jím Ježíš Kristus, pomáhají modlitba a svátosti, hlavně sv. zpověď. Bůh chce změnu našeho srdce. Přičiňujme se míti srdce

čisté, pokorné. Snažme se opravdově a upřímně býti novými lidmi. Modlitba a sv. zpověď budou prameny Boží milosti.

Kristus, Vzor světu.

Hleď to učiniti dle vzoru, který ti byl ukázán na hoře. 2. Moj. 25, 40.

Kristus Pán vypravoval tato podobenství: „Kdo z vás chtěje vystavěti věž, nesedne dříve a nepočítá potřebného nákladu, má-li dosti, aby dostavěl, by snad, kdyby položil základ a nemohl dokončiti, všichni ti, kteří by to viděli, nepočali se mu posmívati řkouce: Tento počal stavěti a nemohl dokončiti. Aneb, který král chtěje počíti válku proti jinému králi, nesedne dříve a nepřemýšlí, je-li s to, aby s desíti tisíci utkal se s tím, jenž s dvaceti tisíci táhne na něho“[61])? V obou podobenstvích vybírá Spasitel příběhy z obyčejného života, aby v nich jako na obrazech ukázal, že podobně jest tomu v duchovním životě. Pro nás mají podobenství tento význam. Všichni jsme stavitelé. Stavba, kterou v srdci máme vybudovati, jest život v křesťanské ctnosti. Práce není snadná. Musíme budovati a zároveň bojovati proti nepřátelům duše.

Má-li se naše duchovní stavba dařiti, musíme za základ voliti Ježíše Krista: „Neboť nikdo nemůže položiti základ jiný mimo ten, který jest položen, a tím jest Ježíš Kristus“[62]). Základem na skále jest milost Kristova a víra v něho, jen na tomto základě může se dařiti pravý křesťanský život. A zase jest to jediná milost Kristova, která chrání v boji proti nepříteli a posiluje v naší práci.

[61]) Lk. 14, 28—31; [62]) 1. Kor. 3, 11.

Každý stavitel pracuje podle určitého plánu, nahlíží do něho, pracuje podle vzoru. I my musíme míti vzor. „Hleď to učiniti dle vzoru, který ti byl ukázán na hoře.“ Jest to obraz Ježíše Krista. Kristus, Vykupitel, Učitel, Zákonodárce a Pomocník světa, jest i vzor světu.

1. Vzor (ideál) jest nutný. Potřebovali jsme Vykupitele, Učitele, Zákonodárce a Pomocníka, a potřebujeme i Vzoru, podle něhož život zařídili. Božský Spasitel všemu nás naučil, co máme věřiti, konati, a čeho se vystříhati, abychom dosáhli konečného cíle životního, blaženosti v nebi, a přece potřebujeme vzoru pro křesťanský život, a to z dvojího důvodu. Předně: Pouhé učení zůstává vždycky jen suchým slovem, které těžko chápeme v plném obsahu a významu, které je tím těžší ku pochopení, čím větší oběti vyžaduje. Vzor, příklad vystupuje živě před oči a působí na nitro hlubokým dojmem. Slova povzbuzují, příklady táhnou. Za druhé: Zdá-li se nám plnění některého přikázání těžkým, máme hned plno výmluv a omluv. Máme-li příklad jiného před očima, jenž vykonal stejné a mnohdy ještě více, než se od nás požaduje, nemáme výmluvy ani omluvy; vzor, stojící před očima, praví: Máš to učiniti, musíš to učiniti, můžeš to učiniti, když jsem mohl já.

Máme dosti příkladů, které ukazují, jak máme jíti Božími cestami, prováděti stavbu křesťanského života v srdcích, máme svaté v nebi, máme četné vzory i na zemi. Ti všichni se učili od Spasitele. Ježíš jest pravda a cesta a život, on jest vzor všem a ve všem. Bůh přikázal Mojžíšovi: „Hleď to učiniti (svatý stánek a zařízení) dle vzoru, který ti byl ukázán na hoře.“ Sv. Pavel volá nám: „Patřete na vůdce a dokonatele víry, na Ježíše, jenž pro radost sobě předloženou přestál kříž, nedbaje potupy, a

posadil se na pravici trůnu Božího“[61]). Spasitel praví: „Učte se ode mne!“

2. Náš vzor jest Ježíš. Uznávám, že Kristus jest nejdokonalejší vzor, ale já ho nemohu následovati, protože on jest pravý Bůh, a já slabý člověk. Tvá námitka byla by zcela oprávněná, kdybys myslil, že to musíš dovésti k takové dokonalosti jako Kristus, protože jeho dokonalost je pro člověka nedosažitelná. Dokonalosti Kristovy Bůh nepožaduje, žádá jen, abychom se snažili věrně ho napodobiti; nezáleží na tom, jak daleko dojdeme; nalezne-li nás smrt na cestě následování Krista, vejdeme do nebe, kde jest příbytků mnoho, jedny pro ty, kteří na tělo cestě došli dále, jiné pro ony, kteří nedošli tak deleko. — Jest pravda, že náš vzor jest pravý Bůh, ale jest i skutečný člověk, jenž vše, co konal, konal v lidské přirozenosti, posilován božstvím, které s člověčenstvím činilo jednu osobu. Ani my nejsme pouzí lidé, jsme milostí svatého křtu křesťané; co se zdá nemožné pouhým lidem, jest možné křesťanům, protože milost Kristova sílí ty, kteří jsou s ním spojeni jako vinný kmen s ratolestmi.

Potřebujeme vzoru, který živě staví před oči, co máme činiti; tím vzorem jest Ježíš Kristus, všichni ho máme následovati aspoň tak daleko, aby nás uznal za své učedníky. Kristus jest nejkrásnější vzor všech cností; zvláště vidíme na něm vyzařovati nejjasnějším světlem ony ctnosti, které jsou předůležité pro náš denní život: nejsvědomitější plnění povinností, nepřemožitelná trpělivost a neumdlévající láska.

3. Kristus nejkrásnější vzor. „Jednomu každému z nás byla dána milost podle míry

[61]) Žid. 12, 2.

daru Kristova. On také dal jedny za apoštoly, jiné za proroky, jiné za evangelisty, jiné za pastýře a učitele, aby za účelem zdokonalení věřících konali službu, aby vzdělávali tělo Kristovo“[64]). „Jako totiž v jednom těle máme mnoho údů, ale všichni údové nemají téhož úkonu, tak i my počtem mnozí jsme jedním tělem v Kristu, každý jednotlivec však údem jeden druhého. Majíce však podle milosti nám udělené dary rozdílné“[65]). Ta slova jasně ukazují, že Bůh chce, aby se vše dělo k blahu a prospěchu lidstva, a že také chce, aby byly různé stavy a byla různá povolání, v nichž každý musí své povinnosti věrně plniti. Tyto povinnosti jsou tak důležité, že sv. Pavel výslovně napomíná: „Co do pečlivosti nebuďte liknaví; duchem buďte vroucí slouživše Pánu“[66]).

Věrné plnění povinností stavu a povolání máme pokládati za bohoslužbu, majíce v tomto ohledu překrásný vzor a příklad v Ježíši Kristu. Otec poslal ho na svět, aby byl Učitelem a Zákonodárcem světa a svou smrtí na kříži Vykupitelem světa. S jakou vážností plnil tento úkol, své povolání! „Nehledám vůle své, nýbrž vůli toho, jenž mě poslal“[67]). „Sestoupil jsem s nebe, nikoliv abych činil vůli svou, nýbrž vůli toho, jenž mě poslal“[68]). „Můj pokrm jest činiti vůli toho, jenž mě poslal“[69]). Ježíš přijal podobu člověka, ležel jako slabé dítě v chudých jesličkách, dal se před nepřítelem odnésti do cizí země, žil do třiceti let skrytý život v Nazaretě, nebál se ve veřejném životě největších obětí, ani smrti na kříži, poněvadž vše byla vůle nebeského Otce.

Každý máme své povinnosti, plňme je věrně jako by to byla bohoslužba. Jest to vlastně

[64]) Ef. 4, 7 a 11–12; [65]) Řím. 12, 4–6; [66]) Řím. 12, 11; [67]) Jan 5, 30; [68]) Jan 6, 38; [69]) Jan 4, 34.

bohoslužba, poněvadž jest to vůle Boží, požadavek Boží. Před Bohem má každý člověk stejnou cenu, Bůh nehledí na lidskou osobu, nýbrž na jeho duši. Kdo koná své povinnosti z lásky k Bohu, má přednost.

S hříchem prarodičů dostavily se i bolesti a útrapy bez počtu jako následek, trest za hřích, jehož nikdo není ušetřen. Smrt Ježíšova na tom ničeho nezměnila, neboť Pán chce jen tehdy uznati nás za své učedníky, následujeme-li ho, což záleží v tom, že máme denně bráti kříž svůj a zapírati sebe. Utrpení pokládá sv. Pavel za základní podmínku naší účasti na blaženosti v nebi: trpíme-li spolu s ním, budeme s ním i oslaveni. Ještě více. Bůh nejvíce navštěvuje ty, jež miluje a s Kristem povýšiti chce. „Koho Pán miluje, toho kárá; šlehá však každého syna, kterého přijímá“[70].

Kristus jest překrásný vzor a příklad trpělivosti. Tiše a trpělivě snášel nestálost lidu a jeho chyby. S nadšením ho vítali jako Mesiáše, velebili jako velikého proroka, chtěli ho králem učiniti; jindy zase se mu rouhali, kamenovati chtěli a s hory sraziti; neustává lid poučovati a ukazovati cestu spásy. V jedné vesnici samařské nepřijali Pána. Jakub a Jan pravili: „Pane, chceš, abychom řekli, by oheň sestoupil s nebe a je zahubil“[71]? Spasitel varuje před pomstychtivostí a povzbuzuje k mírnosti a trpělivosti. „Syn člověka nepřišel duše zahubit, nýbrž spasit“[72]. Kolikráte učedníci zavdali příčinu ke stížnosti! Laskavými slovy vše odpouští a urovnává. Jak miloval Jerusalem! A jak se mu odměnili za tuto lásku? Bičovali, trním korunovali, na kříž přibili! Tiše a odevzdaně do vůle Boží vzal tento kalich, vypil do dna, vrahům vyprošoval milost a odpuštění.

---

[70]) Žid. 12, 6; [71]) Lk. 9, 54; [72]) Lk. 9, 56.

Učme se od Spasitele trpělivosti v utrpeních a zkouškách, učme se trpělivosti ve styku s bližními. Bůh dopouští jen tolik, kolik můžeme snésti, a přidává svou milost, nejsou tedy utrpení a zkoušky tak hrozné, že bychom jich unésti nemohli. V utrpení a smrti ukázala se láska Spasitelova k nám v nejjasnějším světle, v trpělivosti v utrpení ukazuje se nejkrásněji naše láska k Spasiteli. Utrpením otevřel nám Spasitel brány nebe, utrpením pro něho vcházíme branou do věčného života.

Nutná jest i láska k Bohu a bližnímu. Láska k bližnímu jest i láskou k Bohu. „Přikázání nové dávám vám, abyste se vespolek milovali, jako jsem já miloval vás. Po tom poznají všichni, že jste učedníci moji, budete-li míti jedni lásku k druhým“[7]). Kristus zase jest nejkrásnější vzor a příklad. Veliká, hluboká, vše objímající jest láska Boží k nám. „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal.“ Byli jsme hříšníci a pro hřích odsouzeni k věčnému zatracení. Bůh nás nepotřebuje k své blaženosti, chtěl nás vykoupiti jen proto, že nás miloval věčnou láskou. Kdyby byl Syn Boží přišel na svět s mocí a velebností, jak se zjeví při posledním soudu, byla by to jistě veliká láska, ale tato láska mu nestačila, přišel jako chudé děťátko. Zdá se, že toto ponížení přesahuje veškerou míru lásky; láska Spasitele k nám nezná mezí, vše pro nás obětuje, vše pro nás trpí, za nás prolévá krev a dává i život.

Máme-li na mysli tuto lásku a uvážíme-li, že Spasitel lásku přikázal a svou lásku za vzor nám dal, vidíme, že křesťanská láska jest z nejdůležitějších ctností křesťanského života. Pohané rádi říkali: Vizte, jak se ti křesťané

[7]) Jan 13, 34—35.

milují! Láska byla nejjistějším znamením křesťanských vyznavačů. Kéž by tomu zase tak bylo! Co nechceš, aby ti jiní činili, nečiň jim! Ta slova stačí tomu, kdo má srdce a dobrou vůli.

Ježíš „činil a učil“[7]. Každému poučení předcházel jeho příklad. Příklad Ježíšův důrazněji káže než jeho slovo, jaký má býti život křesťana ve vykonávání povinností, v trpělivosti a lásce. Pracujme pilně podle vzoru, který máme, abychom došli věčné blaženosti.

Matka Kristova.

Hle matka tvá. Jan 19, 27.

V knize Rut čteme: „Za dnů jednoho soudce, když soudcové vládli, nastal v zemi hlad. Tu vyšel člověk z Betlema Judského, aby pobyl jako host v Moabsku s manželkou a dvěma syny. Sám slul Elimelech, jeho žena Noemi, jeden ze dvou synů Mahalon a druhý Chelion, Efratští z Betlema Judského. Přišedše do Moabska zůstali tam. I zemřel Elimelech, manžel Noemin, a ona zůstala se syny. Ti vzali si za manželky Moabky, z nichžto jedna slula Orfa, druhá pak Rut.“ Po deseti letech zemřeli oba synové. Noemi vstala, aby se navrátila do své vlasti. Šly s ní obě snachy. Na cestě jim řekla: Jděte každá do domu matky své. Orfa políbila tchýni a vrátila se, Rut se tchyně přidržela. „Nenuť mne, abych tě opustila, bych odešla; neboť kamkoli půjdeš ty, půjdu já, a kde dlíti budeš ty, dlíti budu také já. Lid tvůj lid můj, a Bůh tvůj Bůh můj.“ Šla s Noemi až do Betlema. Dělinná přítulnost a věrnost přinesly Rut požehnání. Když sbírala klasy na poli

[7]) Sk. ap. 1, 1.

Booze, příbuzného Elimelecha, řekl jí tento: „Odplatiž ti Hospodin skutek tvůj, plné mzdy dostaň se ti od Hospodina, Boha Israelova, k němuž jsi přišla a pod jehožto křídla jsi se utekla.“ Rut odpověděla: „Nalezla jsem milost před očima tvýma, můj pane! neboť mne těšíš a mluvíš k srdci služebnice své.“ Po čase vzal si Booz Rut za manželku, z níž se zrodil Obed, otec Isaie, jehož synem byl král David.

Staletí uplynula ode dne, kdy Rut sbírala klasy na poli Boozově, když dcera z rodu Davidova, potomka bohabojné Rut, vystupovala k chrámu a ukryla se tu ve zbožné službě pod křídla Hospodina. A Hospodin, Bůh Israele, tak si zalíbil tuto dceru, že ji vyvolil za matku Mesiáše. Jako Rut pokorně děkovala za milost, kterou jí Booz prokázal, děkovala i Maria za milost Pánu: „Velebí duše má Hospodina, a duch můj zaplesal v Bohu, Spasiteli mém, že vzhlédl na ponížení své služebnice“[75]).

Církevní Otcové viděli v Rut předobraz Panny Marie. Rut v okolí Betlema, což znamená „Místo chleba“, sbírala klasy k obživě Noemi; Maria dala všem v Betlemě chléb života, jenž s nebe sestoupil, Ježíše Krista, Pána našeho. Maria jest matka Ježíše Krista, Kristus, Vykupitel světa, její skutečný syn. A čím jest Maria nám?

Maria jest mocná pomocnice světa;

Maria jest překrásný vzor světu.

1. Pomocnice. Svět potřeboval Pomocníka, jímž jest Ježíš Kristus, jemuž jest dána veškerá moc na nebi i na zemi, jenž jest nejvýš milosrdný pro všecky, kteří ho vzývají. Máme-li Pomocníka, jakého potřebujeme, k čemu ještě pomocnici Marii? Nezdá se, že máme málo

[75]) Lk. 1, 46 - 48.

důvěry k Spasiteli, když podle něho stavíme Marii, vedle Pomocníka pomocnici, vedle Prostředníka prostřednici milosti? Jest nesporno, že Kristus jest jediný Pomocník a Prostředník u Otce a že on zcela nám stačí. Z toho nijak nevyplývá, že není dobré a žádoucí míti ještě jiné pomocníky. Aman, nepřítel židů, zamýšlel vyhubiti celý národ. Židé obrátili se na královnu Ester, jež byla židovka, aby za ně orodovala. Ester předstoupila před krále a prosila za svůj lid. Král ji vyslyšel, že ji miloval. Proč nešli židé sami přímo ke králi? Nevěděli, zda je vůbec přijme, a přijme-li je, zda vyhoví jejich prosbě. Proto poslali Esteru, že věděli, že ji král miluje, že jest u něho v milosti. Může nám někdo zbraňovati, když, vědomi své hříšnosti, posíláme k Spasiteli královnu nebe a země, vědouce, že ji ze všech tvorů nejvíce miluje?

Pochybnost by mohla vzniknouti, kdyby přímluva matky a důvěra v její přímluvu by byly na újmu cti Syna Božího. To je naprosto vyloučeno. Když farao ustanovil Josefa správcem celé země, neutrpěla tím jeho moc ani jeho vážnost. Vše, co Josef činil, dálo se ve jménu krále, jehož pravou rukou byl. Ustanovil-li Ježíš Kristus panenskou matku přímluvkyní a rád vyslyší její prosby, nemůže jeho božská čest trpěti újmy, obracíme-li se na tuto pomocnici a přímluvkyni. V matce uctíváme Syna; chceme milost a pomoc od Krále, ale béřeme ji z ruky jeho matky. Syna jen cti, když svou matku, jež mu tak věrně na zemi sloužila, o něho se starala, před lidmi oslavuje vyslyšením jejích proseb.

Nikdo nám nemůže zazlívati, že, vědomi svých hříchů, které nás Krista vzdalují, své prosby neskládáme v ruce Krále, nýbrž činíme tak

skrze matku jeho, s níž byl spojen nejněžnějšími pouty lásky od prvního okamžiku až do smrti. Může nám někdo zapovídati obraceti se s důvěrou o přímluvu k Marii, když jest to naše matka? V životě se často stává, že chce-li něco bratr od sestry nebo sestra od bratra, utíkají se k matce, aby prosila a přimlouvala se. Činí něco špatného nebo nesprávného? Jistě ne! V srdci matčině proudí láska všech jejích dětí a její vzájemná láska, což dodává jejím prosbám tolik síly a moci.

Jest dobré a potřebné vzývati Pannu Marii o přímluvu k dosažení požehnání a milosti. „A třetího dne byla svatba v Káně galilejské, a byla tam matka Ježíšova. Byl pak pozván na svatbu také Ježíš a učedníci jeho. A když se nedostávalo vína, matka Ježíšova řekla k němu: Nemají vína. I řekl jí Ježíš: Co mně a tobě ženo? Ještě nepřišla hodina má. Dí matka jeho služebníkům: Cokoli vám řekne, učiňte“[76]). Ježíš dal naplniti šest štoudví vodou a proměnil vodu ve víno. — Tu vidíme po prvé Pannu Marii v úřadě přímluvkyně. Maria pozoruje na svatbě, že nemají vína. Ví, jak jest to novomanželům nemilé, jak se bojí pomluvy, má s nimi jako příbuzná soucit, snaží se jim tedy pomoci. Ale jak pomoci? Jest tu Ježíš, její syn, jenž jí byl poddán, jemuž jest poddána celá příroda. Obrací se na něho slovy: „Nemají vína.“ Nepřednáší prosby, ví, že Syn Boží čte v jejím srdci a zná její přání a prosbu za pomoc. Uznává ji Kristus jako přímluvkyni? Slovy ji odmítá, skutky uznává. „Co mně a tobě ženo? Ještě nepřišla hodina má.“ Co mně a tobě do toho, že nemají vína. Nenazývá jí matkou, jmenuje ji ženou. Další slova nám vše vysvětlují. „Ještě nepřišla hodina má.“ Dosud

[76]) Jan 2, 1—5.

se s ní stýkal jako její syn, byl jí poslušen jako matky. Nyní matka vyslovuje přání, prosbu, kterou může splniti jako Syn Boží. Aby naznačil, že se tu musí ukázati síla jeho božství, nejmenuje jí matko, nýbrž jen ženo. A proč ji zdánlivě odmítá? Prvním zázrakem má projeviti, že jest Boží vyslanec, ale ještě nebyla chvíle, hodina, kdy se tak státi mělo. A proč tedy učinil přece zázrak? Na prosbu Panny Marie urychlil tuto chvíli. „Nemají vína", čemuž rozuměl: Pomoz, Synu! Zdánlivě odmítá, ale Maria v jeho očích čte splnění své prosby, proto klidně praví služebníkům: „Cokoli vám řekne, učiňte." Zázrakem odměnil důvěru, zázrakem dokázal, že uznává úřad přímluvkyně.

Potřebujeme pomoci v tělesných i duchovních potřebách, pomoci může jedině Kristus, jenž ukázal, že rád a ochotně přijímá prosby, podává-li mu je ruka jeho matky, činíme tedy zcela správně, používáme-li prostřednictví přesvaté matky. Utíkejme se hodně často k této matce! Pod ochranu tvou se utíkáme ... Zdrávas, královno, a jiné modlitby mariánské modleme se vždy s plným porozuměním a důvěrou!

2. Vzor. Maria svou přímluvou jest pomocnice světa, svým svatým životem vzor světu. Maria ukazuje, co může dokázati člověk s Boží pomocí. „Hleď to učiniti dle vzoru, který ti byl ukázán na hoře." Vystupme na Kalvarii a vizme obraz naší Paní! Hleďme hluboko vtisknouti jej do duše a přičiňovati se, aby srdce podobalo se tomuto obrazu!

„Stála pak u kříže Ježíšova jeho matka"[77]. Jen několik slov a čemu nás učí! Maria trpí s Kristem, pro Krista, při Kristu.

[77]) Jan 19, 25.

Při obětování božského dítěte v chrámě slyší slova Simeonova: „Hle tento jest ustanoven ku pádu a ku povstání mnohých v Israeli a na znamení, jemuž budou odpírati, a tvou vlastní duši pronikne meč“[78]. Tato slova prorocká splnila se na Ježíšovi i Marii. Jak židé odporovali, když prohlašoval Pilát, že na něm žádné viny nenalézá! Jak odpírali, když ho chtěl propustiti! Zuřili a křičeli a vynutili si na slabochovi Kristovo ukřižování. Marii, matku Ježíšovu, spojovala se Synem nejsvětější láska a následkem nejtěsnějšího spojení a téla převeliké lásky jeho radosti obšťastňovaly i její duši, jeho bolesti pronikaly i její srdce. Když Kristus visel na kříži pronikl meč bolesti její srdce tak hluboko a tak bolestně, že mohla říci s apoštolem: „S Kristem jsem na kříž přibita.“

Smrt s celým vojem různých utrpení jest následek hříchu; utrpení jsou následek hříchu. Kristus jest beránek bezúhonný, vzal na sebe naše hříchy a pro ně trpěl a umřel na kříži. Maria byla počata bez hříchu dědičného a zůstala po celý život uchráněna i každého osobního hříchu. Tuto milost dal jí Bůh pro zásluhy Ježíšovy. Bylo tedy spravedlivo, že s Ježíšem trpěla, poněvadž i ona všecky milosti dostala skrze smrt Krista. Poněvadž jsme hříšníci, máme po příkladu P. Marie tím více trpěti s Kristem, když jsme smrt zasloužili, když Kristus pro nás trpěl, když jsme jeho utrpením vykoupeni. Bolestná matka na Kalvarii nás učí trpěti s Ježíšem s odevzdaností do vůle Boží, tiše, bez reptání.

Bohorodička trpěla s Kristem, trpěla i pro Krista. Proč umíral Kristus na kříži? Z dvojího důvodu. Aby jako člověk povýšen byl

[78]) Lk. 2, 34–35.

k trůnu Božímu. Kristus ponížil sebe sama a byl poslušný až k smrti, a to k smrti kříže. Proto povýšil ho Bůh a dal mu jméno, které jest nade všecko jméno, aby ve jménu jeho pokleklo veškeré koleno nebešťanů, pozemčanů i těch, kteří jsou v podsvětí, a aby každý jazyk vyznal, že Pánem jest Ježíš Kristus ke slávě Boha Otce. A Ježíš dosvědčuje: „Kristus musel trpěti, aby vešel do slávy své." Trpěl a umřel i proto, aby nám, bratřím svým podle těla, otevřel nebeskou bránu. „Až budu povýšen od země, všecko potáhnu k sobě."

Z týchž důvodů trpěla Maria pro svého Syna. Při obětování v chrámě dala jej Otci jako beránka k vykoupení světa, svolila k jeho smrti, aby sám byl vyvýšen nade všecky a šťastným učinil padlé, nešťastné pokolení. Kristus dal jí ke spáse lidstva zvláštní úkol; měla býti matkou lidstva, jako matka lidstvo milovati, chrániti a k němu přiváděti. Tento mateřský úřad dal jí pod křížem. Pod křížem, meč v srdci, Maria nás pro Krista zrodila.

Od P. Marie, která pro Krista trpěla, máme se učiti pro Krista trpěti. Trpíme pro něho, neseme-li z lásky k němu svůj denní kříž trpělivě, protože ho tím oslavujeme. Trpíme i pro sebe, protože nám kříž, utrpení, přináší nebeskou sláva.

„Stála u kříže Ježíšova jeho matka." Maria trpěla s Ježíšem, pro Ježíše, při Ježíšovi. Stála pod křížem, v blízkosti jeho. Proč šla na Kalvarii? Věděla, že pohled na Syna a kříž zdvojnásobí její bolesti, ale znala i slova Boží: „Hleď to učiniti podle vzoru, který ti byl ukázán na hoře", proto stála v blízkosti kříže, aby měla živě před očima obraz a od něho se učila. Věděla také, že kříž stává se stromem života, že z něho vychází všecko požehnání,

všecka milost, všecka síla k trpělivosti v utrpení. Stála pod křížem, aby se učila od tohoto vzoru a silou kříže se posilnila.

Tak máme i my jednati. Sešle-li Bůh utrpení, máme rychle pohlédnouti ke kříži a připomenouti si, jak Kristus nekonečně trpěl z lásky k nám, jak nepatrné jest naše utrpení, a prositi vroucně a vytrvale za milost. Neodepře nám jí! Milost jeho dá nám sílu a útěchu.

Vzhlížejme i k obrazu matky bolestné a modleme se před ním. Učí nás a ukazuje, že máme trpěti s Kristem, pro něho a při něm. Připomíná nám i sladká slova Ježíšova: „Hle matka tvá.“ Připomeňme si vše, co jsme slyšeli o lásce a věrnosti mateřské, a doznejme, že žádná matka nemiluje tolik a tak věrně jako Maria pod křížem. Mějme k ní plnou důvěru, konejme rádi mariánské pobožnosti. Důvěra a pobožnosti otevrou nám srdce matky, matka otevře nám Srdce Syna, Syn otevře nebeskou bránu blaženosti.

Veškerý tisk

divadelních ceduli, vstupenek,
pozvánek, obchodních a
soukromých tiskopisů,
pro družstva, záložny,
spolky atd.
Vám dodá ve vkusné úpravě
levně a v době nejkratší

Knihtiskárna
Jana Tomana, Město Žďár.

*

Knihkupectví

má na skladě neb dodá
veškerou literaturu domácí
i cizí, jakož i jiné běžné
knižní publikace.
Knihy divadelní, knihy školní,
učebnice katolického náboženství

*

Papírnictví

a veškeré druhy papírů
pro úřady, školy,
kanceláře atd.
Obchodní a farní tiskopisy,

*

Nakladatelství

knih a samaritských příruček

Kč 5·50